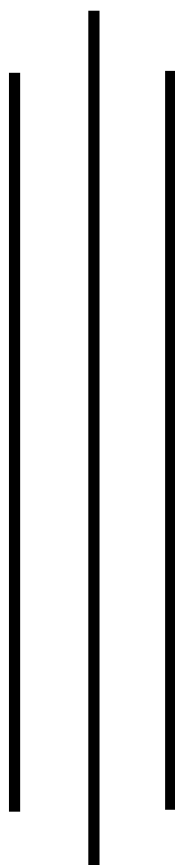

विधेयक संख्या:

मिति:

प्रदेश सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको
विधेयक, २०७९

प्रदेश सभा सचिवालय
प्रदेश नं. १, विराटनगर, नेपाल

उद्देश्य र कारण

प्रदेश सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न केही कर र गैरकर लगाउन आवश्यक भएकोले प्रस्तुत विधेयक पेश गर्नु परेको हो।

प्रस्तुत विधेयकले कर तथा गैरकरका दर निर्धारण गर्न त्यस्तो दर बढाउन घटाउन वा आंशिक वा पुरै छुट दिन सक्ने व्यवस्था गरेको छ।

द्रष्टव्य: यो अर्थ सम्बन्धी विधेयक हो।

इन्द्र बहादुर आइबो

मन्त्री

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

प्रदेश सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त राजस्व संकलन गर्ने, कर लगाउने, कर घटाउने, बढाउने, छुट दिने तथा राजस्व प्रशासन सम्बन्धी कानून तथा मौजुदा कानूनलाई समायानुकुल संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

प्रदेश नं. १ को प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७९" रहेको छ।
(२) यो ऐन संवत् २०७९ साल साउन १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछ।
२. **घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र रोक्का दस्तुर:** (१) प्रदेशभित्र अनुसूची-१ बमोजिम घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र रोक्का दस्तुर लगाईने र असूल उपर गरिनेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क तथा दस्तुरको संकलन घरजग्गा रजिष्ट्रेशनका बखत सम्बन्धित नगरपालिका र गाउँपालिकाले असूल गर्नुपर्नेछ।
(३) उपदफा (२) बमोजिम गाउँपालिका वा नगरपालिका मार्फत घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र रोक्का दस्तुर उठाउन आवश्यक पर्ने स्रोत, साधन, प्रविधि, जनशक्ति र कार्यालयको व्यवस्थापन नभएसम्म नेपाल सरकारबाट तोकिएको कार्यालयले संकलन गर्नेछ।
(४) उपदफा (३) बमोजिम संकलित रकम बाँडफाँट गरी घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र रोक्का दस्तुर बापत संकलित रकमको साठी प्रतिशतले हुन आउने रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा र चालीस प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा मासिक रूपमा दाखिला गरिनेछ।
(५) उपदफा (४) बमोजिमको राजस्व बाँडफाँटको विवरण प्रत्येक महिना समाप्त भएको मितिले पच्चीस दिनभित्र सम्बन्धित स्थानीय तह र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
३. **सवारी साधन कर :** (१) प्रदेश भित्र दर्ता हुने र दर्ता भई प्रयोगमा रहेका सवारी साधनमा अनुसूची-२ बमोजिम सवारी साधन कर लगाईने र असूल गरिनेछ।
(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि टाँगा, रिक्सा, अटोरिक्सा, विद्युतीय रिक्सा (ई-रिक्सा) र पावर ट्रिलरमा सम्बन्धित नगरपालिका वा गाउँपालिकाले सवारी साधन कर लगाई असूल गर्नेछ।
(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सवारी साधन कर उठाउन आवश्यक पर्ने साधन, स्रोत, प्रविधि जनशक्ति र कार्यालयको व्यवस्था नभएसम्म प्रदेश सरकारबाट तोकिएको कार्यालयले संकलन गर्नेछ।
(४) उपदफा (३) बमोजिम संकलित रकम प्रदेश विभाज्य कोषमा जम्मा गरी जम्मा भएको कुल रकम मध्ये साठी प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा र चालीस प्रतिशतले हुन

आउने रकम स्थानीय विभाज्य कोषमा दाखिला गरी स्थानीय तहलाई तोकिए बमोजिम बाँडफाँट गरी स्थानीय सञ्चित कोषमा मासिक रुपमा दाखिला गरिनेछ।

४. **सवारी चालक अनुमति-पत्र, सवारी दर्ता किताब (ब्लू बुक) सम्बन्धी दस्तुर:** (१) प्रदेश भित्र सवारी चालक अनुमति-पत्रको इजाजत दस्तुर, दरखास्त दस्तुर, नवीकरण दस्तुर, जरिवाना, पुनः प्रयोगात्मक परिक्षा (रि-ट्रायल) दस्तुर, सवारीको दर्ता किताब (ब्लू बुक) दस्तुर, सवारी जाँचपास दस्तुर तथा सोको नवीकरण दस्तुर र अन्य दस्तुर सम्बन्धी व्यवस्था प्रचलित सवारी तथा यातायात सम्बन्धी कानून बमोजिम लगाइने र असुल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सवारी चालक अनुमति-पत्र सम्बन्धी दस्तुर प्रदेश सरकारबाट तोकिएको कार्यालयले संकलन गर्नेछ।

(३) यस दफामा उल्लिखित दस्तुर तोकिएको कार्यालयले संकलन गरी प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नेछ।

५. **मनोरञ्जन कर :** (१) प्रदेशभित्र सञ्चालित हुने मनोरञ्जनजन्य क्रियाकलापमा अनुसूची - ३ बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाई असुल उपर गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको मनोरञ्जन कर एकमुष्ट तोकिएको अवस्थामा सोही बमोजिम र अन्यमा मनोरञ्जन स्थलको प्रवेशको लागि खरीद गरिने टिकटको मूल्यमा लाग्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको मनोरञ्जन करबाट उठेको रकम मनोरञ्जन स्थलको सञ्चालकले कर उठाएको महिना भन्दा पछिल्लो महिनाको पच्चिस गतेभित्र सम्बन्धित स्थानीय तहमा जम्मा गर्नुपर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको अवधि भित्र शुल्क दाखिला नगरेमा वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याजसहित असुल गरिनेछ।

(५) यस दफा बमोजिमको मनोरञ्जन करको नियमन र प्रशासन गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गर्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिम मनोरञ्जन कर बापत संकलित रकमको साठी प्रतिशतले हुन आउने रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा र चालीस प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा मासिक रुपमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

(७) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि विगत आर्थिक वर्षहरूको संकलित मनोरञ्जन कर एकमुष्ट २०७९ साल फागुन मसान्त सम्ममा बुझाएमा सो मा लाग्ने ब्याज छुट दिइनेछ। चालु आर्थिक वर्ष २०७९।८० देखि स्थानीय तहले अनिवार्य रुपमा अनुगमन गरी मनोरञ्जन कर असुल गर्नुपर्नेछ।

६. **प्राकृतिक स्रोत संकलन तथा बिक्री शुल्क:** (१) प्रदेशभित्र प्राकृतिक स्रोत सङ्कलन तथा बिक्री बापतको शुल्क अनुसूची-४ बमोजिम लगाई असुल उपर गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्कको संकलन सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गर्नेछ।

(३) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ढुंगा, गिटी, बालुवा, माटो र दहत्तर बहत्तरको संकलन गर्नु अघि प्रचलित कानून बमोजिम वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत गराउनुपर्नेछ। स्वीकृत प्रतिवेदनको एक प्रति आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम प्राकृतिक स्रोत संकलन तथा बिक्री शुल्कको संकलित रकम स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा गरी चालीस प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

७. **वन पैदावार बिक्री शुल्क:** (१) प्रदेशभित्र वन पैदावार बिक्री बापतको शुल्क अनुसूची-५ बमोजिम लगाई असुल उपर गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क सम्बन्धी प्रशासन सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयले गर्नेछ।

(३) यस दफा बमोजिम संकलित शुल्क सम्बन्धित कार्यालयले प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नेछ।

८. **पर्यटन शुल्क:** (१) नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरण भई आएका र प्रदेश सरकारले तोकेका प्रदेश अन्तर्गतका वनक्षेत्र भित्र पर्ने पर्यटन स्थल, पर्यटकिय पदमार्ग, पर्यटकिय हवाई चार्टर्ड उडान, तालतलैया, गुफा, धार्मिक स्थल तथा प्रदेश भित्रका पुरातात्विक, ऐतिहासिक, धार्मिक तथा साँस्कृतिक स्थल, संग्रहालय, पार्क, रक क्लाइम्बिङ, बज्जी जम्पिङ, च्यापिटिङ, क्यानोनिङ, जीपफ्लायर, अल्ट्रालाइट, प्याराग्लाइडिङ, केवलकार, पिकनिक स्थल, भ्यूटावर, ट्रेकिङ तथा ट्राभल एजेन्सी, क्याुरियो तथा पर्यटकिय सामग्री विक्री वितरण गर्ने व्यवसाय जस्ता पर्यटकिय स्थल, पर्यटन व्यवसाय र पर्यटकिय क्रियाकलापमा अनुसूची-६ बमोजिम पर्यटन शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।

(२) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि गाउँपालिका वा नगरपालिका भित्र रहेका उद्यान पार्क संग्रहालय तथा नेपाल सरकारले प्रवेश शुल्क उठाउन अनुमती दिएका प्राचिन स्मारक र पुरातात्विक सम्पदा लगाएत अन्य पर्यटकीय स्थल प्रवेश गरे बापत सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले पर्यटन शुल्क लगाई असुल गर्नेछन्।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको पर्यटन शुल्कको प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य प्रदेश सरकारको हुनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको पर्यटन शुल्क वन वातावरण तथा भु संरक्षण मन्त्रालय अन्तर्गतको वन कार्यालय वा निकायले संकलन गरी प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

(५) उपदफा (२) बमोजिमको पर्यटन शुल्कको नियमन र प्रशासन सम्बन्धित नगरपालिका वा गाउँपालिकाले गर्नेछ।

(६) उपदफा (२) बमोजिम संकलित रकमको बाँडफाँट गरी चालीस प्रतिशत रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

९. **विज्ञापन कर:** (१) स्थानीय तहको केन्द्र लगाएत मुख्य मुख्य बजार तथा व्यापारिक केन्द्रहरूमा विज्ञापन कर लगाउनु पर्नेछ। यस्तो कर गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लगाउने र असुल गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम संकलित कर स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा गरी उक्त रकमको साठी प्रतिशतले हुन आउने सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा र चालीस प्रतिशतले हुन आउने प्रदेश सञ्चित कोषमा मासिक रूपमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

१०. **कृषि सेवा शुल्क:** (१) कृषि मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरूबाट प्रवाह गरिने सेवामा अनुसूची-७ बमोजिम सेवाशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सेवा शुल्क प्रशासन प्रदेश सरकारबाट हुनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको कर र सेवाशुल्क कृषि मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूले संकलन गरी प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेछ।

११. **फर्म नविकरण र खारेजीका लागि विशेष व्यवस्था:** (१) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई खारेजीमा नपरेका तथा तोकिएको समयमा नविकरण गर्न छुट भएका निजी तथा साझेदारी फर्महरूले नवीकरण वा खारेजीका लागि २०७९ साल फागुन मसान्त भित्र निवेदन दिएमा तीन वर्षको एक नवीकरण अवधि मानी प्रदेश नं. १ निजी तथा साझेदारी फर्म दर्ता ऐन, २०७७ को अनुसूची-१ बमोजिम प्रत्येक नविकरण अवधिको लागि लाग्ने नविकरण दस्तुरको दोब्बर दस्तुर लिई फर्म नविकरण वा खारेजी गरिनेछ।

(२) संघीय कानून बमोजिम दर्ता भई प्रचलित प्रदेश कानून बमोजिम तोकिएको समयमा अभिलेखीकरण गर्न छुट भएका प्राइभेट तथा साझेदारी फर्महरूले अभिलेखीकरणका लागि २०७९ साल फागुन मसान्त भित्र निवेदन दिएमा रु. १००।- दस्तुर लिई अभिलेखीकरण गरिनेछ।

१२. **प्रचलित कानूनको व्यवस्था कायम रहने:** (१) यस ऐनमा व्यवस्था भए बाहेकका विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम प्रदेशका विभिन्न निकायबाट सेवा प्रदान गर्दा उठाइएका दस्तुर, शुल्क, महशुल र कर लगायत अन्य राजस्व अर्को कानूनी व्यवस्था नभएसम्म प्रचलित कानूनमा तोकिएको दरमा यथावत रूपमा असूल गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम संकलन भएको कर तथा गैरकर राजस्व रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गरी सोको विवरण प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सम्बन्धित मन्त्रालय र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

१३. **दर घटाउन, बढाउन वा छुट दिन सकिने:** (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रदेश सरकारले आवश्यकता अनुसार यो ऐन र प्रचलित अन्य कानून बमोजिम लगाइएका दस्तुर, शुल्क, महशुल र करको दर घटाउन, बढाउन वा त्यस्तो दस्तुर, शुल्क, महशुल र कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रदेश सरकार, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहका निकाय वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्व भएका संगठित संस्था र मुनाफा रहित सार्वजनिक तथा सामुदायिक संस्थालाई यस ऐन बमोजिम लाग्ने दस्तुर, शुल्क र करको दर घटाउन, आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम दिइएको छुट सुविधाको कसैले दुरुपयोग गरेमा वा कुनै खास प्रयोजनको लागि छुट सुविधामा प्राप्त गरेको मालवस्तु अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गरेमा त्यसरी छुट दिइएको दस्तुर, शुल्क, महशुल र कर रकम असूल उपर गरी सो रकम बराबर जरिवाना गरिनेछ।

(४) यस दफा बमोजिम दस्तुर, शुल्क, महशुल र करको दर बढाइएको, घटाइएको वा कुनै कर र शुल्क आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिइएको विवरण प्रत्येक वर्ष आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले प्रदेश सभामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) यस दफा बमोजिम दर बढाइएको, घटाइएको वा छुट दिइएको सूचना प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

१४. **दण्ड जरिवाना:** (१) प्रदेशभित्र कुनै व्यक्ति संस्था वा निकायले प्रदेश कानूनको उल्लंघन गरेको पाइएमा प्रदेश सरकारले दण्ड जरिवाना गर्न सक्नेछ।

(२) यस ऐनको उल्लंघन बापत हुने दण्ड र जरिवानाको व्यवस्था यसै ऐनमा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएकोमा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको दण्ड जरिवानाको दर प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

१५. **प्रक्रिया सरलीकरण वा बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्ने:** प्रचलित कर सम्बन्धी कानून तथा यस ऐनको कार्यान्वयनको क्रममा सार्वजनिक शान्ति र व्यवस्थामा गम्भीर खलल पुगेको वा सार्वजनिक आवागमनमा अवरोध भएको वा विपद्को कारणले उल्लिखित कानूनले प्रदान गरेको कुनै सुविधा उपभोग गर्न नपाउने अवस्था सिर्जना भएमा, कुनै जटिलता देखिएमा वा उल्लिखित कानून तथा यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ पर्न गएमा प्रदेश सरकार, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार अवधि थप गर्न, प्रक्रिया सरलीकरण गर्न वा कार्यान्वयनमा देखिएको बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्नेछ।

अनुसूची-१

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

घर जग्गा लगायतको रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र घरजग्गा रोक्का शुल्क

क. घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क

सि.नं	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उप-महानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
१	राजिनामा,सट्टापट्टा,सगोलनामा र छोडपत्रको लिखत:-				
	(क) राजिनामा, सट्टापट्टा, सगोलनामा र छोडपत्र (हस्तान्तरण गरिने जग्गाको थैली अंकमा मात्र)	५%	४.५%	४%	२%
	(ख) सामुहिक आवास योजना अन्तर्गत निर्मित भवन आवास इकाईको लिखतको थैली अंकमा	३%	२%	१%	०.५%
	(ग) सामुहिक आवास योजना अन्तर्गत निर्मित भवन सहितको घर जग्गाको लिखतको थैली अङ्कमा	४%	३.५%	३%	१.५%
२.	छोडपत्र दर्ताफारी:- (छोडपत्रको हकमा आफ्नो हक हिस्सा बराबरको थैली अंकमा र दर्ताफारीको हकमा संयुक्त दर्तावाला बिचको आफ्नो भागको जग्गाको थैली अंकमा)				
	(क) तीन पुस्ताभित्र	बकसपत्र सरह	बकसपत्र सरह	बकसपत्र सरह	बकसपत्र सरह
	(ख) तीन पुस्ता बाहिर	राजिनामा सरह	राजिनामा सरह	राजिनामा सरह	राजिनामा सरह
३.	हालै देखिको बकसपत्रको लिखत:- (हालैदेखिको बकसपत्रको लिखतको थैली अंकमा)				
	(क) बाजे, बज्यै, आमा, बाबु, पति, पत्नी, दाजु, भाउजु, भाइ, भाइबुहारी दिदी, बहिनी, छोरा, छोरा-बुहारी, छोरी, छोरी ज्वाई, सासु ससुरा, जेठाजु, जेठानी, देवर, देउरानी, भतिजा, भतिजी, नाति, नातिनी, नातिनी बुहारी, काका, काकी, मामा, माईजु, भान्जा भान्जी, ठूलो-बुवा, ठूली-आमा (बाबु तर्फका), आमाजु, नन्द, सौता-सौता र एकै दाजु भाईको छोरा, छोरी, फुपु र भदा भदै बीच।				
	(अ) रु.१ लाखसम्मको थैली अङ्कमा	१.५%	१%	१%	०.५%

सि.नं	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उप-महानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
	(आ) रु.१ लाखभन्दा माथि जतिसुकै थैली अङ्कमा	२.५%	२%	२%	१%
	(ख) अन्य वकसपत्र र दानपत्रको थैली अङ्कमा स्पर्धीकरण: सरकारी विश्वविद्यालय, सरकारी क्याम्पस/कलेज, सामुदायिक विद्यालय, सामुदायिक अस्पताल, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहका कार्यालय, तीन तहकै सरकारको नाममा प्राप्त हुने जुनसुकै प्रकारको दानपत्रको लिखतमा कुनै शुल्क लाग्ने छैन।	१५%	१५%	१५%	१०%
४.	अंशवण्डा तथा अंश भर्पाईको लिखत:-				
	(क) रु.३० लाखसम्मको थैली अङ्कमा	०.२%	०.२%	०.२%	०.२%
	(ख) रु.३० लाख भन्दा वढी रु.२ करोड सम्मको थैली अङ्कमा	०.३%	०.३%	०.३%	०.३%
	(ग) रु.२ करोड भन्दा माथिको थैली अङ्कमा	०.५%	०.५%	०.५%	०.५%
५.	मानो छुट्टिएको र मानो जोडिएको लिखत:-				
	(क) मानो छुट्टिएको प्रति लिखत	रु.१५,०००।-	रु.१२,०००।-	रु.१०,०००।-	रु.५,०००।-
	(ख) मानो जोडिएको प्रति लिखत	रु.२५,०००।-	रु.२०,०००।-	रु.१५,०००।-	रु.१२,०००।-
६.	शेषपछिको वकसपत्र/ अटलोहको लिखत:-				
	शेषपछिको वकसपत्रको प्रति लिखत				

सि.नं	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उप-महानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
	(क) तीन पुस्ता भित्रको	रु.१२,०००।-	रु.११,०००।-	रु.१०,०००।-	रु.४,०००।-
	(ख) तीन पुस्ता बाहिरको	रु.१५,०००।-	रु.१३,०००।-	रु.११,०००	रु.६,०००
	अष्टलोहको प्रति लिखत				
	(क) तीन पुस्ताभित्रको	रु.१४,०००	रु.१०,०००	रु.९,०००	रु.७,०००
	(ख) तीन पुस्ताबाहिरको	रु.१७,०००।-	रु.१५,०००।-	रु.१३,०००	रु.१०,०००
७.	बन्धकीको लिखत:-				
	क) रु. तीस लाख सम्मको दृष्टिबन्धकी, भोगबन्धकी र लख बन्धकीको लिखतको थैली अंकमा	१%	१%	१%	१%
	ख) रु. तीस लाख भन्दा माथीको दृष्टिबन्धकी, भोगबन्धकी र लख बन्धकीको लिखतको थैली अंकमा	१.५%	१.५%	१.५%	१.५%
८.	अचल सम्पत्ती फलोपभोग (युजफ्रुक्टी) लिखत (प्रतिलिखत थैली अंकमा)	रु.१,२००।-	रु.८००।-	रु.७००।-	रु.५००।-
९.	शेषपद्धिको बकसपत्र र अष्टलोह लिखत :-				
	(क) संशोधन गर्दा (प्रतिलिखत)	रु.२,५००।-	रु.२,०००।-	रु.१,५००	रु. १,०००
	(ख) वदर वा रद्ध गर्दा (प्रतिलिखत)	रु.१,०००।-	रु.८००।-	रु.७००।-	रु.५००।-
१०.	गुठी स्थापना (गुठी दर्ता) लिखत	रु.७००।-	रु.६००।-	रु.५००।-	रु.४००।-

सि.नं	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उप-महानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
११.	घरबहाल लिखत :- घरबहाल लिखत बापत पहिलो महिनाको बहाल रकमको	६%	५%	४%	३%
१२.	अन्य जुनसुकै प्रकारको लिखत:-				
	(क) रकम खुलेकोमा (रकमको प्रतिशत)	५ %	४.५%	४%	२%
	(ख) रकम नखुलेकोमा (प्रति लिखत रु.)	रु.८,०००।-	रु.७,०००।-	रु.५,०००।-	रु.३,०००।-
१३.	अधिकारनामा, मञ्जुरीनामा र अख्तियारनामाको लिखत	रु.३,०००।-	रु.३,०००।-	रु.३,०००।-	रु.३,०००।-
१४.	कपाली तमसुक र करारनामाको लिखत दाखिल खारेज नहुने कपाली तमसुक र करारनामाको प्रति लिखत (लिखत अंकमा)	१.५%	१.५%	१%	१%
१५.	सि.नं. ४ को अंशवण्डा तथा अंश भर्पाईको लिखत घर जग्गा भएको जिल्ला/इलाकाको कुनै मालपोत कार्यालयबाट पारित गर्न सकिनेछ। सो बाहेकका अन्य सि.नं. १ देखि १२ सम्ममा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क लाग्ने लिखतहरु घरजग्गा भएको इलाकाको कार्यालय बाहेक अन्य कार्यालयबाट पारित गर्न सकिने छैन।				

ख. सेवा शुल्क:-

सि.नं	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
१.	लिखत रजिष्ट्रेशनको लागि डोर माग गर्ने निवेदनमा प्रतिलिखत डोर शुल्क:-				
	(क) तराई क्षेत्रमा	रु.१५,०००।-	रु.१०,०००।-	रु. ७,०००।-	रु. ३,०००।-
	(ख) अन्य क्षेत्रमा	रु.१५,०००।-	रु.७,०००।-	रु. ५,०००।-	रु. २,०००।-
२.	वित्तीय धितो:- नेपाल राष्ट्र बैंकबाट वित्तीय कारोवार गर्न स्वीकृति प्राप्त बैंक, वित्तीय तथा सहकारी संस्थाबाट दिने कर्जाको धितोबन्धक वा दृष्टिबन्धक लिखतमा				
	(क) रु.१ लाख सम्मको	रु. १,०००।-	रु. १,०००।-	रु. १,०००।-	रु. १,०००।-

सि.नं	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
	लिखतको थैली अङ्कमा				
	(ख) रु.१ लाखभन्दा बढी रु.५ लाख सम्मको थैली अङ्कमा	रु. १,५००।-	रु. १,५००।-	रु. १,५००।-	रु. १,५००।-
	(ग) रु.५ लाख भन्दा बढी रु.१० लाखसम्मको थैली अङ्कमा	रु. २,५००।-	रु. २,५००।-	रु. २,५००।-	रु. २,५००।-
	(घ) रु.१० लाख भन्दा बढी रु.२० लाखसम्मको थैली अङ्कमा	रु. ३,०००।-	रु.३,०००।-	रु.३,०००।-	रु.३,०००।-
	(ङ) रु.२०लाख भन्दा बढी रु.५० लाखसम्मको थैली अङ्कमा	रु.५,०००।-	रु.५,०००।-	रु.५,०००।-	रु.५,०००।-
	(च) रु.५० लाखभन्दा बढी रु.१ करोड सम्मको थैली अङ्कमा	रु.२०,०००।-	रु.२०,०००।-	रु.२०,०००।-	रु.२०,०००।-
	(छ) रु.१ करोड भन्दा बढी रु.२ करोड सम्मको थैली अङ्कमा	रु.३०,०००।-	रु.३०,०००।-	रु.३०,०००।-	रु.३०,०००।
	(ज) रु.२ करोड भन्दा बढी रु.५ करोडसम्मको थैली अङ्कमा	रु. ६५,०००।-	रु. ६५,०००।-	रु. ६५,०००।-	रु. ६५,०००।-
	(झ) रु.५ करोड भन्दा बढी रु.२० करोड सम्मको थैली	रु.१,००,०००।-	रु.१,००,०००।-	रु.१,००,०००।-	रु.१,००,०००।-

सि.नं	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
	अङ्कमा				
	(ज) रु.२० करोड भन्दा बढी रु.१ अर्ब सम्मको थैली अङ्कमा	रु.१,५०,०००।-	रु.१,५०,०००।-	रु.१,५०,०००।-	रु.१,५०,०००।-
	(ट) रु.१ अर्ब भन्दा बढी जतिसुकैको थैली अङ्कमा	रु.२,५०,०००।-	रु.२,५०,०००।-	रु.२,५०,०००।-	रु.२,५०,०००।-
३.	लिज:- सरकारी जग्गा लिजमा उपलब्ध गराउने	सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७१ को अनुसूची-१ अनुसारको शुल्क लाग्नेछ।			
४.	जग्गाधनी दर्ता श्रेस्ताको प्रतिलिपिको लागि (टिकट बाहेक) प्रति पुर्जा:-				
	(क) तराई क्षेत्र	रु.१,०००।-	रु. ७००।-	रु. ५००।-	रु. २००।-
	(ख) अन्य क्षेत्र	रु.१,०००।-	रु. ५००।-	रु. ३००।-	रु. १००।-
	नोट: जुनसुकै प्रयोजनको लागि प्रतिलिपि लिँदा समेत लागु हुनेछ।				
५.	दाखिल खारेज शुल्क:-				
	(क) करार अनुसार लिखत पारित गर्न ठहर्‍याएको फैसला वा मिलापत्र अनुसारको दाखिल खारेज गर्दा	५%	४.५%	४%	२%
	(ख) अन्य फैसला र मिलापत्र (अंश र अपुताली बाहेक) को दाखिल खारेज गर्दा	३%	२.५%	२%	१%
	(ग) बैंक वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाम गर्दा व्यक्तिले सकार गरी बैंक तथा वित्तीय	५%	४.५%	४%	२%

सि.नं	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
	संस्थाको पत्रानुसार व्यक्तिको नाममा दाखिल खारेज गर्दाको थैली अङ्कमा				
	(घ) बैंक तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाम गर्दा व्यक्तिले सकार नगरी ऋणीकै नामबाट बैंक वित्तीय तथा संस्था वा सहकारी संस्थाले आफ्नो नाममा दाखिल खारेज गर्दा प्रति मिसिल	रु. १०,०००।-	रु. ८,०००।-	रु. ६,०००।-	रु. ३,०००।-
	(ङ) बैंक तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाले कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाममा बैंक वा संस्था आफैले सकार गरेपछि सम्बन्धित ऋणीलाई नै फिर्ता गर्दा पारित गर्ने लिखतको थैली अङ्कमा	२.५%	२%	२%	१%
	(च) भूमिसुधार कार्यालयबाट जग्गा बाँडफाँट भई दाखिल खारेज हुन आउँदा प्रति मिसिल	रु. ५००।-	रु. ४००।-	रु. ३००।-	रु. २००।-

सि.नं	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
	(छ) अदालत वा न्यायिक निकायको फैसला बमोजिम लिलाम बढाबढ गरी दाखिल खारेज गर्दा प्रति मिसिल	रु.२,०००।-	रु. १,५००।-	रु. १०००।-	रु. ५००।-
	(ज) शेषपछिको बकसपत्रको दाखिल खारेज (चालु मुल्यांकनको थैली अंक र लिखतको मूल्यमा जुन बढी हुन्छ बढीमा असुल हुने)				
	(अ) तीनपुस्ता भित्रको भए	०.५%	०.४%	०.३%	०.२%
	(आ) तीनपुस्ता बाहिरको भए	५%	४%	३%	२%
६.	नामसारी:-				
	(क) तीनपुस्ता भित्रको नामसारी	रु.१५००।-	रु.१२००।-	रु.१०००।-	रु.६००।-
	(ख) तीनपुस्ता भन्दा बाहिरको नामसारी	रु.५०००।-	रु.४०००।-	रु.३०००।-	रु.२०००।-
७.	हाल साविक:- पुनः नापजाँच पछिको श्रेस्ता हाल साविक तथा अध्यावधिक गर्दा प्रति मिसिल	रु. १५००।-	रु. १०००।-	रु. ८००।-	रु. ५००।-
८.	घर कायम: (क) श्रेस्ता पूर्जामा घर जनाउने प्रति निवेदनमा	रु.४०००।-	रु. ३,०००।-	रु. २,५००।-	रु. १०००।-
	(ख) श्रेस्तामा घर पाताल प्रति निवेदन	रु.१५००।-	रु.१२००।-	रु.१०००।-	रु.५००।-
९.	संशोधन शुल्क:- मालपोत ऐन, २०३४ को दफा ७(३) अनुसारको विवरणमा संशोधन गर्नु पर्दा प्रति मिसिल	रु. ३००।-	रु. २००।-	रु. १००।-	रु. १००।-
ग) रोक्का शुल्क:-					

सि.नं	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा			
		महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका
१०.	रजिष्ट्रेशन रोक्का शुल्क :-				
	(क) लिखत रजिष्ट्रेशन भएकोमा (थैली अङ्क जतिसुकै भएपनि)	नलाग्ने	नलाग्ने	नलाग्ने	नलाग्ने
	(ख) लिखत रजिष्ट्रेशन नहुनेमा				
	(अ) रु.१ लाख सम्मको ऋण अङ्कमा	रु. ५००१-	रु. ४००१-	रु. ३००१-	रु. २००१-
	(आ) रु.१ लाख भन्दा बढी रु.५ लाखसम्मको ऋण अङ्कमा	रु. ६००१-	रु. ७००१-	रु. ५००१-	रु. ३००१-
	(इ) रु.५ लाख भन्दा बढी रु.१५ लाख सम्मको ऋण अङ्कमा	रु.१,०००१-	रु.६००१-	रु.७००१-	रु. ५००१-
	(ई) रु.१५ लाख देखि ५० लाख सम्मको ऋण अङ्कमा	रु.५,०००१-	रु. ४,०००१-	रु.३,०००१-	रु.२०००१-
	(उ) ५० लाख भन्दा बढी जतिसुकै ऋण अङ्कमा	रु. ७०००१-	रु. ५०००१-	रु. ३०००१-	रु. २०००१-
	(ऊ) ऋण अङ्क नखुलेकोमा	रु. १००००१-	रु. ७०००१-	रु. ५०००१-	रु. ४०००१-

(घ) विविध:-

१.	जलविद्युत, उद्योग, चिया खेती, कफी खेती, कपास खेती, पुष्प व्यवसाय, तरकारी खेती, पशुपंक्षी पालन, अलैंची खेती, जडिबुटी खेती एवं फलफूल उद्योगको नाममा खरीद गर्ने जग्गाको लिखत पारित गर्दा उद्योग/फर्म रहेको सम्बन्धित स्थानीय तहको छुट सिफारिसमा सो मा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ। तर, त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरित भएको पाइएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन शुल्क असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नुपर्नेछ।
२.	सामुहिक खेती योजना अन्तर्गत कृषि उत्पादन बढाउने उद्देश्यले व्यक्तिहरू मिली जग्गाको चक्ला मिलाई खेती गर्ने उद्योग खोली त्यस्तो उद्योगको नाममा लिखत पारित गर्दा उद्योग/फर्म रहेको सम्बन्धित स्थानीय तहको छुट सिफारिसमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ। तर त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरित भएको पाइएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन शुल्क असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नुपर्नेछ।
३.	प्रदेश भित्र सूती, गुट्टा, पानपराग र मदिराजन्य उद्योग बाहेकका उत्पादनमूलक उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन गर्न उद्योगको नाममा खरीद गर्ने जग्गाको लिखत पारित गर्दा सो उद्योग/फर्म रहेको सम्बन्धित स्थानीय तहको छुट सिफारिसमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ। तर त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरित भएको पाइएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन शुल्क असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नुपर्नेछ।
४.	कृषि ऋण, बीमा संस्थान, बीमा समितिबाट स्वीकृति प्राप्त बीमा कम्पनी, विश्वविद्यालय, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्ना बहालवाला कर्मचारीहरूलाई सेवा शर्त बमोजिम दिने ऋण सुविधाको धितो बन्धक लिखत पारित गर्दा रजिष्ट्रेशन शुल्क छुट हुनेछ।
५.	(क) कर्मचारी सञ्चयकोष तथा नागरिक लगानी कोषले नियमित बचत जम्मा गर्ने आफ्ना सञ्चयकर्ताहरूलाई ऋण सुविधा उपलब्ध गराउँदा लिने धितोको धितोबन्धक लिखत पारित गर्दा रजिष्ट्रेशन शुल्क छुट हुनेछ। प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भै संचालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरूले आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई ऋण लगानी गर्दा दस लाख रुपैयाँ सम्मको थैली अंकमा रोक्का शुल्क बाहेक सेवा शुल्क छुट हुनेछ। सो भन्दा माथिको थैली अंकमा खण्ड (ख) सेवा शुल्क महलको सि.नं. २ बमोजिमको सेवाशुल्क लाग्नेछ।
६.	(क) प्रदेशभित्र बैकिङ तथा वित्तीय व्यवसाय र बीमा व्यवसाय गर्ने एकै प्रकृतिका निकायहरू एक आपसमा गाभिन चाहेमा गाभिने संस्थाहरूले सो प्रयोजनका लागि घरजग्गाको एकत्रित गर्दा संशोधन शुल्क बाहेक अन्य शुल्क लाग्ने छैन। (ख) पहिलो र दोश्रो जनआन्दोलन, जनयुद्ध, मधेश आन्दोलन र आदिवासी/जनजाती आन्दोलनमा शहादत प्राप्त गरेका शहिदका आश्रित पति, पत्नी, छोरा र छोरी तथा माता पिताको नाममा स्वामित्व प्राप्त हुने गरी पारित हुने लिखतमा यस ऐन बमोजिम लाग्ने सबै प्रकारका शुल्क पूर्णरूपमा छुट हुनेछ। छुटका लागि सो खुल्ने प्रमाण/कागजात/परिचय-पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।
७.	अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित एवं पिछडिएका जाति भनी स्थानीय तहबाट प्रमाणित भएको सिफारिस

	वा आधिकारिक प्रमाणको आधारमा निजको नाममा स्वामित्व प्राप्त हुँदा यस ऐन बमोजिम असुल गरिने घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुनेछ ।
८.	महिला, सत्तरी वर्ष भन्दा बढी उमेरका ज्येष्ठ नागरिक र नाबालकको नाममा जुनसुकै प्रकारबाट स्वामित्व प्राप्त हुने गरी पारित हुने लिखतमा यस ऐन बमोजिम लगाइएको रजिष्ट्रेशन शुल्कमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुनेछ। तर एकल महिलाको हकमा भने पैतीस प्रतिशत छुट हुनेछ। छुटका लागि सो खुल्ने प्रमाण/कागजात/परिचयपत्र पेश गर्नुपर्नेछ।
९.	(क) हाल पति वा पत्नीको नाममा कायम रहेको घर जग्गाको स्वामित्व परिवर्तन गरी पति-पत्नी दुवैको संयुक्त स्वामित्वको रूपमा लिखत गर्न चाहेमा सो सगोलनामाको लिखतमा रु. १००।- मात्र रजिष्ट्रेशन शुल्क लाग्नेछ। (ख) ३०० जनाभन्दा बढी व्यक्तिलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिने उत्पादनमुलक उद्योग स्थापना गर्न वा विस्तार गर्नका लागि जग्गा खरिद गर्दा सो उद्योग/फर्म दर्ता हुने सम्बन्धित निकायको छुट सिफारिसमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्कको लिखतमा पचास प्रतिशत छुट दिइनेछ। तर त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरित भएको पाइएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन शुल्क असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नुपर्नेछ। (ग) भूमिहिन, मुक्तकमैया र मुक्तहलिया परिवारले सहूलियत ऋण र अनुदान प्राप्त गरी खरिद गरेको जग्गाको लिखत पारित गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवाशुल्क र रोक्का शुल्क पूर्णरूपमा छुट हुनेछ। छुटका लागि सो खुल्ने प्रमाण/कागजात/परिचयपत्र पेश गर्नुपर्नेछ।
१०.	बैंक तथा वित्तीय संस्था एवं सहकारी संघ वा संस्था र अदालतबाट भई आएको मिलापत्र अनुसार दाखिल खारेज गर्नुपर्दा सेवा शुल्क असूल गर्ने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिका क्षेत्रको रजिष्ट्रेशन प्रयोजनको लागि तोकिएको न्यूनतम मूल्य र मिलापत्र वा बैंक तथा वित्तीय संस्था एवं सहकारी संघ वा संस्थाको पत्रमा उल्लेख भएको मूल्य मध्ये जुन बढी हुन्छ सोहीलाई कायम गर्नु पर्नेछ।
११.	संघ, संस्था वा निकायको विधानमा उल्लेखित धार्मिक तथा सामाजिक हितका निमित्त स्थापित नेपालमा दर्ता भएका संघ संस्था वा निकायले आफ्नो नाममा निःशुल्क रूपमा प्राप्त गर्ने जग्गाको लिखत पारित गर्दा पचास प्रतिशत रजिष्ट्रेशन शुल्क छुट दिइनेछ। तर, कुनै खास जात, जाती वा थरसँग सम्बन्धित वा कुनै एउटै जात वा थरका व्यक्ति वा समुदायको लागि मात्र कार्य गर्ने संघ, संस्था वा निकायलाई त्यस्तो छुट दिइने छैन।
१२.	प्रदेश भित्र यो ऐन लागू हुँदाका बखत नेपाल सरकारबाट घोषणा भएका वा यस पछि घोषणा हुने नगरपालिकाको हकमा त्यस्ता नगरपालिकाको नाम र क्षेत्र निर्धारण गरी नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरेको मिति देखि यस अनुसूची बमोजिमको घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क र सेवा शुल्क लाग्नेछ।
१३.	प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका सहकारी संस्थाहरूले संस्थाको प्रयोजनको लागि मात्र पहाडी क्षेत्रमा २ रोपनी, तराई र भित्री मधेशमा ३ कट्टासम्म जग्गा र भवन खरिद गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्क सहकारी विभाग, प्रदेशको सहकारी सम्बन्धी नियमन गर्ने निकाय/ स्थानीय तहको सिफारिसमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्क पूर्णरूपमा छुट हुनेछ। तर, त्यस्ता सहकारी संस्थाले रजिष्ट्रेशन शुल्क छुट सुविधामा खरिद गरेको जग्गा तथा भवन संस्था गाभिएको वा विघटन भएको अवस्थामा बाहेक बिक्री गरेमा पहिले छुट दिएको रजिष्ट्रेशन शुल्क असूल उपर गरिनेछ।

१४.	विविधको क्रम संख्या ६,७, ८ र ९ बमोजिम छुट दिँदा एकै व्यक्तिलाई एकभन्दा बढी आधारमा छुट पाउने भएमा सबैभन्दा बढी कुनै एकमात्र छुट दिइनेछ।
१५.	एउटै कारोवारबाट १० लाख रुपैयाँ वा सो भन्दा माथिको घर वा जग्गा खरीद विक्री गर्दा क्रेताले बैंकबाट भुक्तानीको लागि योग्य (गुड फर पेमेण्ट) भनी छाप लागेको चेकको छायाँ प्रति पेश गरेपछि वा विक्रेताका नाममा बैंकमा रहेको खातामा रकम जम्मा गरेको बैंक भौचरको छायाँप्रति पेश गरेपछि मात्र लिखत पारित हुनेछ।
१६.	पति पत्नीको संयुक्त नाममा पारित हुने लिखतमा महिला सरह रजिष्ट्रेशन शुल्क छुट दिइनेछ।
१७.	तीन पुस्ता भित्र छोरी वा नातिनीहरूमा संयुक्त नामसारी भई दर्ताफारी गर्दा क्रमसंख्या (२) मा उल्लेखित छोडपत्रको दररेटको आधा शुल्क लाग्नेछ।
१८.	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गत कुनै एक निकायको नाममा रहेको जग्गा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गतको अर्को कुनै निकायको नाममा रजिष्ट्रेशन वा दाखिल खारेज गर्नुपर्दा रजिष्ट्रेशन शुल्क तथा सेवा शुल्क लाग्ने छैन।
१९.	कुनै व्यक्तिको स्वामित्वमा रहेको जग्गा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गतको कुनै निकायलाई निःशुल्क रूपमा प्राप्त भएमा वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गतको कुनै पनि निकायले खरिद गरी लिएमा सोमा रजिष्ट्रेशन शुल्क तथा सेवा शुल्क लाग्ने छैन।
२०.	भूमी सुधार/मालपोत कार्यालय अन्तर्गतबाट प्रवाह हुने सेवाहरू प्राप्त गर्नका लागि कारागारमा रहेका कैदिबन्दि तथा थुनुवा समेतको निवेदन प्राप्त हुन आएमा सम्बन्धित कारागार प्रमुख वा तोकिएका कर्मचारीले सो निवेदन सम्बन्धित भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयमा पठाई तहाँबाट प्राप्त अनुरोध सहितको पत्र तथा कागजातमा कारागार रहेको क्षेत्रको भूमिसुधार/मालपोत कार्यालयका कर्मचारीबाट सहि सनाखत गराउन डोर खटाउन सकिनेछ। यसरी सनाखत गराउँदा कारागार प्रमुख वा निजले तोकिएको कर्मचारीको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ।
२१.	पहिले कर्जा दिएको लाभग्राहीलाई बैंक तथा वित्तीय संस्थाले पुनः थप कर्जा बढाउन चाहेमा दृष्टिबन्धक/धितोबन्धक बापत् थप कर्जाको मात्र सेवा शुल्क लाग्नेछ।
२२.	क) अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिमको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउन प्रदेश तथा गाउँपालिका वा नगरपालिकामा साधन, स्रोत, प्रविधि जनशक्ति तथा कार्यालय व्यवस्थापन नभएसम्म नेपाल सरकारको सम्बन्धित कार्यालयले प्रदेशले निर्धारण गरे बमोजिमको दर अनुसारको शुल्क उठाई सोही ऐनले व्यवस्था गरे बमोजिमको सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय संचित कोषमा दाखिला गर्नेछ। ख) बुँदा नं. २१ को (क) बमोजिम संकलन भएको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सेवा शुल्क र रोक्का शुल्क बापतको रकम अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ५ बमोजिम मालपोत कार्यालयले बाँडफाँट गरी चालीस प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेश संचित कोषमा र साठी प्रतिशतले हुन आउने रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको संचित कोषमा मासिक रूपमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

अनुसूची - २
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)
सवारी साधन कर

१. निजी सवारी साधनमा देहाय बमोजिम सवारी साधन कर लाग्नेछः-	
सवारीको किसिम	
(क) कार, जीप, भ्यान, माइक्रो बस	वार्षिक कर दर
(अ) १००० सी.सी. सम्म	रु. २२१००।-
(आ) १००१ देखि १५०० सी.सी. सम्म	रु. २४२००।-
(इ) १५०१ सी.सी. देखि २००० सी.सी. सम्म	रु. ३१५००।-
(ई) २००१ सी.सी. देखि २५०० सी.सी. सम्म	रु. ३७५००।-
(उ) २५०१ सी.सी. देखि २९०० सी.सी. सम्म	रु. ४३१००।-
(ऊ) २९०१ सी.सी. देखि माथि सबै	रु. ६१५००।-
(ख) डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ट्रिपर, क्रेन जस्ता मेशिनरी उपकरण र मिनीटिपर	
(अ) डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ट्रिपर, क्रेन जस्ता मेशिनरी उपकरण	रु. ४०५००।-
(आ) मिनीटिपर	रु. २९०००।-
(ग) अटो रिक्सा, श्री हीलर, टेम्पो, ट्रेक्टर र पावर टिलर	
(अ) अटो रिक्सा श्री हीलर र टेम्पो	रु. ५०००।-
(आ) ट्रेक्टर	रु. ५०००।-
(ई) पावर टिलर	रु. ४०००।-
(घ) मिनिट्रक/मिनिबस	रु. २५७००।-
(ड) ट्रक र बस	रु. ३५०००।-
(च) मोटर साइकल तथा स्कुटर	
(अ) १२५ सी.सी. सम्मको	रु. ३०००।-
(आ) १२६ सी. सी. देखि १६० सी. सी. सम्म	रु. ४०००।-
(इ) १६१ देखि २५० सी.सी. सम्म	रु. ५५००।-
(ई) २५१ देखि ४०० सी.सी. सम्म	रु. १००००।-
(उ) ४०१ सी.सी. र सो भन्दा माथि	रु. १८०००।-
२. भाडामा दर्ता भएका सवारी साधनमा देहाय बमोजिम सवारी साधन कर लाग्नेछः-	
सवारीको किसिम	
(क) कार, जिप, भ्यान, माइक्रो बस	वार्षिक कर दर
(अ) १३०० सी.सी.सम्म	रु. ९०००।-

(आ) १३०१ सी.सी. देखि २००० सी.सी. सम्म	रु. १०५००१-
(इ) २००१ सी.सी.देखि २९०० सी.सी.सम्म	रु. १२७५०१-
(ई) २९०१ सी. सी. देखि ४००० सी.सी. सम्म	रु. १५०००१-
(उ) ४००१ सी.सी. र सोभन्दा माथि सबै	रु. १८०००१-
(ख) डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ट्रिपर, क्रेन जस्ता मेशिनरी उपकरण	रु. २००००१-
(ग) अटो रिक्सा, श्री व्हिलर, टेम्पो, टेक्टर र पावर टिलर	
(अ) अटो रिक्सा, श्री व्हिलर, टेम्पो	रु. ४५००१-
(आ) टेक्टर	रु. ४५००१-
(इ) पावर टिलर	रु. ३०००१-
(घ) मिनीट्रक, मिनीबस	रु. १४०००१-
(ङ) मिनी ट्रिपर	रु. १६७५०१-
(च) ट्रक, बस, तेल ट्यांकर	रु. १९०००१-
३. निजि विद्युतीय सवारी साधनमा देहायबमोजिम सवारी साधन कर लाग्नेछ	
(क) इ रिक्सा तथा अन्य तीन पाङ्ग्रे सवारी	
(अ) ५०० देखि १००० वाटसम्म	रु २०००१-
(आ) १००१ देखि १५०० वाटसम्म	रु २५००१-
(इ) १५०१ देखि २००० वाटसम्म	रु ३०००१-
(ई) २००० वाटभन्दा माथि सबै	रु ४०००१-
(ख) मोटरसाइकल/स्कुटर	
(अ) ३५० देखि १००० वाटसम्म	रु २०००१-
(आ) १००१ देखि १५०० वाटसम्म	रु २५००१-
(इ) १५०१ देखि २००० वाटसम्म	रु ३०००१-
(ई) २००१ देखि माथि सबै	रु ४०००१-
(ग) कार, जीप, भ्यान, माइक्रोबस र बस	
(अ) ५० देखि १२५ किलो वाटसम्म	रु १५०००१-
(आ) १२६ देखि २०० किलो वाटसम्म	रु २००००१-
(इ) २०१ किलोवाट देखि माथि सबै	रु ३००००१-

४.	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको नाममा दर्ता भएका सवारी साधनहरूलाई क्र.सं. (२) बमोजिम लाग्ने सरह कर लाग्नेछ।
५.	शुरु पैठारी मितिले एक वर्षभन्दा कम अवधि भएमा दामासाहीले सवारी साधन कर कट्टा गरिनेछ । तर, ब्यापार मौज्जातमा रहेका सवारी साधनमा यस्तो कर लाग्ने छैन।
६.	कुनै सवारी धनीले आफ्नो सवारी साधन बिग्रीई वा अन्य कुनै कारणले पुनः सञ्चालनमा आउन नसक्ने भए लगत कट्टाको मिति सम्मको सवारी साधन कर तथा दस्तुर तिरी लगत कट्टा गर्न सक्नेछ।
७.	भाडाका बस, मिनीबस तथा माइक्रोबसका सवारी साधनले विद्यार्थी, ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सहूलियतको रूपमा भाडामा छुट दिएबापत त्यस्ता सवारी साधनका धनीले तिर्नु पर्ने सवारी साधन करमा साठी प्रतिशत छुट पाउनेछन्।
८.	जुनसुकै सवारी साधनका धनीले चाहेमा लाग्ने सवारी साधन कर प्रचलित दरका आधारमा एकमुस्ट रूपमा पाँच वर्षसम्मका लागि एकैपटक भुक्तानी गरी नवीकरण गराउन सक्नेछन्। यसरी अग्रिम रूपमा पाँच वर्षको सवारी साधन कर एकमुस्ट बुझाई नवीकरण गराएमा लाग्ने सवारी साधन करमा दश प्रतिशत छुट हुनेछ।
९.	सार्वजनिक संग्रहालयमा प्रदर्शनीका लागि राखिएका बीस वर्षभन्दा पुराना सवारी साधनलाई वार्षिक तिर्नुपर्ने सवारी साधन कर लाग्ने छैन।
१०.	क्र.सं. (१), (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दमकल, एम्बुलेन्स तथा शव वाहनलाई सवारी साधन कर लाग्ने छैन।
११.	पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढीको सवारी साधन खरिद गर्दा सम्बन्धित सवारी साधन क्रेताले एकाउन्ट पेथी चेकबाट मात्र बिक्रेतालाई रकम भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।
१२.	यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाईका १५० सी.सी. सम्मका स्कुटरमा सवारी साधन कर लाग्ने छैन।
१३.	नेपाल सरकारले जफत गरी लिलाम बिक्री गरेको सवारी साधनमा सो मिति भन्दा अगाडिको अवधिको यस्तो कर लाग्ने छैन।
१४.	बीस वर्ष आयु पुरा भई सार्वजनिक सवारी साधन स्क्रयापमा गएको वा सञ्चालन गरी जफत गरिएको वा सवारी दुर्घटनामा परी स्क्रयापमा गई लामो समयसम्म सञ्चालनमा नरहेको अवस्थामा त्यस्ता सवारी साधनले वार्षिक रूपमा तिर्नुपर्ने सवारी कर नतिरेको कारणले दर्ता खारेजी गरेको रहेनछ भने त्यस्ता सवारीसाधनमा लाग्ने करमा एक आ.व. २०७९/०८० को सवारी कर मात्र २०८० असार मसान्तसम्म बुझाएमा त्यस्ता सवारी साधनको लगत कट्टा गरी दर्ता प्रमाणपत्र खारेजी गरिनेछ।
१५.	कुनै सवारी दुर्घटनामा परी वा वाढी, पहिरो, आगजनी जस्ता दैवि प्रकोपमा परी वा हराई वा नासिई त्यस्तो सवारीको चेसिस र इन्जिनको टुक्रा दर्ता खारेज प्रयोजनार्थ सम्बन्धित यातायात व्यवस्था कार्यालयमा ल्याउन नसकिने अवस्था भएमा प्रहरी मुचुल्का र सम्बन्धित स्थानिय तहको सिफारिसमा सो व्यहोरा उल्लेख भै आएमा लाग्ने कर असुल गरी दर्ता किताबबाट दर्ता खारेज गर्न सकिने छ।
१६.	कुनै सार्वजनिक तथा निजी सवारी साधनले पाँच वर्ष भन्दा बढी अवधिको सवारी कर तिर्न बाँकी रहेछ भने र त्यस्तो सवारीको धनीले लगत कट्टा गरी दर्ता प्रमाणपत्र खारेज गर्न चाहेमा पछिल्लो एक आर्थिक वर्षको सवारी साधन कर २०८० असार मसान्तभित्र बुझाएमा दर्ता किताबबाट लगतकट्टा गरी सवारी

	साधनको दर्ता प्रमाणपत्र खारेज गर्न सकिनेछ।
१७.	कुनै सार्वजनिक सवारी साधनको दश वर्ष भन्दा माथि जतिसुकै आर्थिक वर्षको सवारी साधन कर तिर्न बाँकी रहेछ भने पचास प्रतिशत सवारी साधन कर छुट दिई त्यस्तो सवारी साधन सञ्चालन गर्न पाउनेछ। तर, बीस वर्ष अवधि पुगेको हकमा यो छुट लागु हुनेछैन।
१८.	नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको नाममा दर्ता भएका सवारी साधन प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम गर्दा कर तिर्न बाँकी रहेछ भने बाँकी अवधीको सवारी साधन कर छुट गरी त्यस्तो सवारी साधनको दर्ता किताववाट लगत कट्टा गरिने छ।

अनुसूची-३
(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

मनोरञ्जन कर

सि.नं.	शीर्षक	मनोरञ्जन करको दर	कैफियत
१.	चलचित्र घरमा चलचित्र प्रदर्शन गर्दा दर्शकहरूबाट प्रति टिकट	३%	
२	भिडियो घर, साँस्कृतिक प्रदर्शन हल, कन्सर्ट, थिएटर, नाटक घर (टिकट मूल्यको)	३%	
३	दोहोरी साँझ, डान्स बार (वार्षिक रु.)	५०००।-	
४	फन पार्क, वाटर गार्डेन, बाल उद्यान लगायत मनोरञ्जनात्मक स्थलको प्रवेश लगायतको विभिन्न क्रियाकलापको टिकट मूल्यको	३%	
५	एक महिनासम्म जादु सर्कस तथा मेला तथा मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम संचालन गराए बापत प्रतिदिन रु.	२००।-	
६	एक महिनाभन्दा बढी जादु सर्कस तथा मेला तथा मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम संचालन गराए बापत प्रतिमहिना रु.	५५००।-	
७	नेपाली चलचित्रको प्रदर्शनमा सि. नं. १ मा उल्लेखित दरमा ५० प्रतिशत छुट हुनेछ।		

अनुसूची -४

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

प्राकृतिक स्रोत संकलन तथा बिक्री शुल्क

सि.नं.	शीर्षक	इकाई	दर (रु.)
१.	ढुंगा, गिटी, रोडा, ग्रावेल, चट्टान, स्लेट	प्रति क्यू. फिट	६
२.	बालुवा, चिप्स	प्रति क्यू. फिट	४.७५
३.	माटो (भरौट र बलौट)	प्रति क्यू. फिट	३
४.	कटिङ्ग ढुङ्गा	प्रति क्यू. फिट	६
माथि उल्लेखित सि.नं. १-४ सम्मको शुल्क बापतको रकम एकमुष्ट बुझाएमा १० प्रतिशत सम्म छुट दिइनेछ।			
(क)	"ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, चट्टान, दहत्तर, बहत्तर" भन्नाले नदी खोल्सा खोल्सी वन क्षेत्र वा सार्वजनिक वा निजी जग्गाबाट उत्खनन् वा संकलन गर्ने बहुमूल्य पत्थर, ऐतिहासिक र सांस्कृतिक महत्वका शालीग्राम, शीला र अति मूल्यवान वस्तु बाहेकका ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, रोडा, ग्रेग्यान, चट्टान, माटो, चनुढुङ्गा, स्लेट, जस्ता नदीले बगाई ल्याएको वा थिग्निएको नदि वा खानीजन्य प्राकृतिक स्रोतलाई सम्झनुपर्छ।		
(ख)	व्यक्तिको निजी जग्गाबाट माटो बिक्री गर्दा जग्गा धनीले नै कति घनफिट माटो बिक्री गर्ने हो यकिन गरी सम्बन्धित स्थानीय तहमा निवेदन दिनु पर्नेछ। सो सम्बन्धमा सम्बन्धित स्थानीय तहको कार्यपालिकाले निर्णय गरी वार्षिक रूपमा एकमुष्ट शुल्क लिने गरी व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ। सार्वजनिक जग्गा तथा स्थान बाहेक व्यक्तिको स्वामित्वमा रहेको निजी जग्गाको माटो उत्खनन् गर्दा निम्न कुरामा विचार गरेर मात्र स्थानीय तहले स्वीकृत दिनुपर्नेछः (क) साँध सिमानामा पर्ने जग्गा धनीको लिखित स्वीकृत भएको हुनुपर्ने छ। (ख) माटो उत्खननबाट प्राकृतिक स्रोतको दुरुपयोग, सार्वजनिक तथा मानवीय वासस्थान, भौगोलिक संरचना, साँध सिमानामा रहेको छिमेकीको जग्गाको संरचना, कुलो, नहर, सडक, सार्वजनिक तथा व्यक्तिगत भवन लगाएतको संरचना, आदीमा कुनै किसिमको असर नपर्ने हुनुपर्नेछ।		
(ग)	प्रदेशभित्र उत्पादन हुने सिमेण्टको हकमा उद्योगबाट उत्पादित सिमेण्ट उद्योगभन्दा बाहिर पठाउँदा प्रति बोरा एक रुपैयाँका दरले प्राकृतिक स्रोत उपयोगबापत शुल्क लगाइनेछ। यसरी लगाइएको शुल्क स्थानीय तहले संकलन गरी संकलित रकमको बाँडफाँड गरी चालीस प्रतिशतले हुन आउने रकम प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ। यस शुल्कको अनुगमन प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमार्फत हुनेछ।		

अनुसूची -५
(दफा ७ सँग सम्बन्धित)
वन पैदावार बिक्री शुल्क

सि.नं.	शीर्षक	इकाई	दर (रु.)
१.	नदी तथा खोलाले बगाएर ल्याएको काठ	प्रति क्यू. फिट	३००।-
२.	नदी तथा खोलाले बगाएर ल्याएको कुकाठ	प्रति क्यू. फिट	१००।-
३.	नदी तथा खोलाले बगाएर ल्याएको दाउरा जराजुरी	प्रति किलोग्राम	३।-
४.	<p>अ) निजी वनबाट कटान भई बिक्री हुने गोलिया काठमा छोडपुर्जि हुँदाका बखत प्रति क्युविक फूट साल र खयरका हकमा रु. ५।- र अन्य प्रजातिमा रु. २।- का दरले प्रदेश सेवा शुल्क लगाई वन कार्यालयले संकलन गर्नुपर्नेछ।</p> <p>आ) प्रदेश भित्रको सबै खाले राष्ट्रिय वनको वन पैदावार, स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम उपभोक्ताको आन्तरिक खपत बाहेक अन्यत्र बिक्री गर्दा साल र खयर जातमा प्रति क्यू.फिट रु. ५।- र अन्य प्रजातिको हकमा प्रति क्यू.फिट रु. २।- का दरले प्रदेश सेवा शुल्कको रुपमा छोडपुर्जि जारी गर्दा वन कार्यालयहरुले संकलन गर्नुपर्नेछ।</p>		

अनुसूची -६
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

पर्यटन शुल्क

नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरण भई आएका र प्रदेशले आफै निर्माण गरेका देहायका पर्यटकिय स्थल, पर्यटन व्यवसाय र पर्यटकिय क्रियाकलापमा देहाय अनुसार शुल्क लाग्नेछ।

सि.न.	शीर्षक	दर
१.	प्राचिन स्मारक तथा पुरातात्विक, धार्मिक, ऐतिहासिक, सास्कृतिक सम्पदा र सङ्ग्रहालय	विदेशी तथा स्वदेशी पर्यटकलाई लाग्ने प्रवेश शुल्कको ५ प्रतिशत
२.	पदमार्ग	सार्क मुलुकका पर्यटकका लागि यु.एस. डलर पाँच वा सो बराबर परिवर्तीय नेपाली मुद्रा र अन्य मुलुकका पर्यटकका लागि यु.एस. डलर दश वा सो बराबर परिवर्तीय नेपाली मुद्रा
३.	वन क्षेत्र तथा तालतलैया, गुफा, पार्क, पिकनिक स्थल, भ्यू टावर, संरक्षण क्षेत्र	विदेशी तथा स्वदेशी पर्यटकलाई प्रवेश शुल्कको ५ प्रतिशत
४.	पर्यटकिय हवाई चार्टर्ड उडान, प्याराग्ल्याडिङ्ग, अल्ट्रालाइट, बङ्गीजम्पिङ, केवलकार, , जीपलाइन, रक क्लाइम्बिङ, नौका विहार र क्यानोनिङ	विदेशी तथा स्वदेशी पर्यटकलाई लाग्ने शुल्कको ५ प्रतिशत
५.	पर्यटन सेवा शुल्क	प्रदेश सरकारले पर्यटक सेवाको सूचना केन्द्र स्थापना गरी उपलब्ध गराउने सेवामा विदेशी पर्यटकको हकमा प्रति पर्यटक एक हजार रुपैयाँ र स्वदेशी पर्यटकलाई दुई सय रुपैयाँका दरले सेवा शुल्क लाग्नेछ।
६.	ट्रेकिङ तथा ट्राभल ऐजेन्सी, क्युरियो पसल र पर्यटकीय सामाग्री बिक्रि वितरण गर्न पसल	वार्षिक एक हजारको दरले सञ्चालन शुल्क लाग्नेछ।

अनुसूची:-७

(दफा १० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

कृषि मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरुबाट प्रवाह हुने सेवा शुल्कको दर

१. पशुपंक्षी तथा मत्स्य तर्फ

क्र.स.	सेवाको विवरण	इकाई	दस्तुर रु.	कैफियत
१	पशुपन्छी उपचार सेवा			
१.१	गाई, भैसी	प्रति पशु	२०	
१.२	कुखुरा, हाँस र अन्य पंक्षी	प्रति पशु	५	
१.३	भेडा, बाखा, बंगुर र खरायो	प्रति पशु	१०	
१.४	कुकुर तथा विरालो	प्रति पशु	१००	
१.५	हाती, घोडा, बाँदर	प्रति पशु	१००	
१.६	अन्य वन्यजन्तु	प्रति पशु	१००	
२	पशुपन्छी प्रयोगशाला सेवा			
२.१	गोबर परिक्षण सबै जनावर	प्रति नमूना	१०	
२.२	शव परीक्षण			
क.	गाई, भैसी	प्रति शव	३००	
ख.	भेडा, बाखा, बंगुर	प्रति शव	१००	
ग.	पंक्षी	प्रति शव	३०	
घ.	कुकुर, विरालो	प्रति शव	५००	
ड.	हाती, घोडा, बाँदर अन्य वन्यजन्तु	प्रति शव	१०००	
२.३	एक्सरे सेवा (सानो जनावर)	प्रति पशु	१५०	
२.४	अल्ट्रासाउन्ड (सानो जनावर)	प्रति पशु	२००	
२.५	कल्चर सेन्सीटिभिटी परिक्षण	प्रति नमूना	५०	
२.६	दुध परिक्षण	प्रति नमूना	२५	
२.७	रुटिन पिसाव परिक्षण (pH, Glucose, Protein)	प्रति नमूना	२५	
२.८	रुटिन रगत परिक्षण (TC, DC)	प्रति नमूना	६०	
२.९	हेमोग्लोबिन Hb	प्रति नमूना	३०	
२.१०	पिसीभी (PCV)	प्रति नमूना	३०	
२.११	रगतको प्रोटोजोवा परीक्षण (Blood Protozoan Test)	प्रति नमूना	१००	
२.१२	रेपिड परिक्षण (Disease Specific)	प्रति नमूना	५०	
२.१३	छाला परिक्षण (Skin Scrapping)	प्रति नमूना	५०	
३	पशु प्रजनन सेवा			

क्र.स.	सेवाको विवरण	इकाई	दस्तुर रु.	कैफियत
३.१	कृत्रिम गर्भाधान सेवा			
क.	गाई भैसी बाखा तथा बंगुर	प्रति पशु	२५	
३.२	गर्भ परिक्षण			
क.	सामान्य विधिबाट गाई भैसीको गर्भ परिक्षण	प्रति पशु	३०	
ख.	USG विधिबाट गाई भैसीको गर्भ परिक्षण	प्रति पशु	५०	
३.३	Prolapse/Retension of Placenta			
क.	Large animal	प्रति पशु	१५०	
ख.	Small animal	प्रति पशु	७०	
३.४	Dystokia Correction (Manual)			
क.	Large animal (Cattle, Buffalo, Horse)	प्रति पशु	१५०	
ख.	Small animal (Goat, Sheep, Pig)	प्रति पशु	५०	
४	सामान्य सर्जरी सेवा			
४.१	बोका साँढे राँगो सुमाने/खसी पार्ने	प्रति पशु	२५	
४.२	Wound Incision and Dressing	प्रति पशु	५०	
४.३	Tail amputation	प्रति पशु	१००	
४.४	Dehorning	प्रति पशु	१००	
४.५	Immobilization of Fracture	प्रति पशु	१००	
४.६	Other Minor Surgery	प्रति पशु	१००	
५	विशेष सर्जरी सेवा			
५.१	Dog Neutering Operation	प्रति पशु	१०००	CS in bitch too
५.२	Cesarean section of small ruminant & non-ruminant (Goat, Sheep, Pig)	प्रति पशु	२५०	
५.३	Cesarean section of large ruminant (Cattle, Buffalo)	प्रति पशु	७५०	
५.४	Rumentomy Operation	प्रति पशु	७५०	
५.५	Others Major Surgery	प्रति पशु	७५०	All animals
६	मत्स्य तर्फ			
६.१	तापक्रम (डि.से)	प्रति नमूना	५	
६.२	पानीको पारदर्शिता (से.मी)	प्रति नमूना	५	
६.३	घुलित अक्सिजन (मिलीग्राम/ली)	प्रति नमूना	१०	
६.४	पी. एच (मिलीग्राम/ली)	प्रति नमूना	५	
६.५	अमोनिया (मिलीग्राम/ली) (NH ₃ and NH ₄)	प्रति नमूना	२०	
६.६	नाइट्राइट (मिलीग्राम/ली)=No ₂)	प्रति नमूना	२०	

क्र.स.	सेवाको विवरण	इकाई	दस्तुर रु.	कैफियत
६.७	नाइट्रेट (मिलीग्राम/ली)=No3)	प्रति नमूना	२०	
६.८	मल्टिपारामिटर (GPS सहित १२ वटा पानीका सूचक एकै पटक जाच गर्दा)	प्रति नमूना	५०	
६.९	माछाको नमूना परिक्षण ((Live Fish, Iced specimen, Frozen specimen)	प्रति नमूना	२०	

नोट: माछा सम्बन्धि स्थलगत परीक्षण बढी हुने हुँदा, Field Test लागि समेत यही सेवा शुल्क लिन सकिनेछ ।

२. कृषि तर्फ

क्र.स.	सेवा / उत्पादितवस्तुको नाम	ईकाई	विद्यमान दस्तुर दर रु.	कैफियत
१	वाली संरक्षण प्रयोगशाला			
१.१	तयारीट्राईकोडर्मा विषादी (vermicompost/Talcbase)	प्रति के.जी	५०	
१.२	ट्राईको डर्मा कल्चर (Tube/Plate सहित)	प्रति Tube/Plate	४००	
१.३	विषादि अवशेष द्रुत विक्षेपण सेवा			
क.	कार्बामेट समुह विषादि परिक्षण	प्रति परिक्षण	२००	
ख.	अर्गानो फोस्फेट्स समुहका विषादि परिक्षण	प्रति परिक्षण	२००	
२	रेशम खेति सम्बन्धि			
२.१	कोयाको अनुपात	कोयाको वर्ग	२०% सेल	
२.२	२५ वा २५ भन्दा माथि क वर्ग	५ क	५००	प्रति के.जी.
२.३	२४-२४.९९	४ क	४८०-४९९.८	प्रति के.जी.
२.४	२३-२३.९९	३ क	४६०-४७९.८	प्रति के.जी.
२.५	२२-२२.९९	२ क	४४०-४५९.८	प्रति के.जी.
२.६	२१-२१.९९	कोयाको वर्ग	४२०-४३९.८	प्रति के.जी.
२.७	१९-२०.९९	ख	३८०-४१९.८	प्रति के.जी.
२.८	१६-१८.९९	ग	३२०-३७९.८	प्रति के.जी.
२.९	१६ भन्दा कम	घ	३२०	प्रति के.जी.
२.१०	कृषकले छुट्टयाएर ल्याएको नराम्रो		१००	प्रति के.जी.
२.११	ग्रेडिङ गर्दा निस्केको नराम्रो		८५	प्रति के.जी.
२.१२	किम्बु विरुवा	प्रति गोटा	३	
३	माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला सेवा			
३.१	प्राङ्गारिक पदार्थ विक्षेपण	प्रति परिक्षण	१२५	
३.२	माटोको पी.ए.च विक्षेपण	प्रति परिक्षण	१०	
३.३	टेक्स्चर विक्षेपण	प्रति परिक्षण	४०	
३.४	नाईट्रोजन विक्षेपण	प्रति परिक्षण	१००	
३.५	फस्फोरस विक्षेपण	प्रति परिक्षण	१२५	
३.६	पोटास विक्षेपण	प्रति परिक्षण	१००	
३.७	सूक्ष्मतत्व विक्षेपण वोरन, मोलिब्डेनम	(प्रति तत्व)	४८०	
३.८	जिङ्क, आर्इरन,कपर,म्याङनिज	(प्रति तत्व)	३००	

क्र.स.	सेवा / उत्पादितवस्तुको नाम	ईकाई	विद्यमान दस्तुर दर रु.	कैफियत
३.९	रासायनिक मल विश्लेषण			
क.	कुल नाईट्रोजन विश्लेषण	प्रति परिक्षण	४००	
ख.	नाईट्रेट नाईट्रोजन विश्लेषण	प्रति परिक्षण	४००	
ग.	एमोनियम नाईट्रोजन विश्लेषण	प्रति परिक्षण	२००	
घ.	कुल फस्फोरस विश्लेषण	प्रति परिक्षण	६००	
ड.	प्रयाक्सनल फस्फोरस विश्लेषण	प्रति परिक्षण	६००	
च.	फ्रयाक्सनल फस्फोरस विश्लेषण	प्रति परिक्षण	१४५०	
छ.	पोटास (STPB) तरिका	प्रति परिक्षण	८००	
ज.	पोटास फ्लेम फोटोमिटर तरिका	प्रति परिक्षण	५००	
३.१	प्राङ्गारिक मल विश्लेषण			
क.	कुल नाईट्रोजन विश्लेषण	प्रति परिक्षण	५५०	
ख.	कुल फस्फोरस विश्लेषण	प्रति परिक्षण	६००	
ग.	पोटास फ्लेम फोटोमिटर तरिका	प्रति परिक्षण	५००	
घ.	चिस्यान विश्लेषण	प्रति परिक्षण	२०	
ड.	प्राङ्गारिक कार्वन विश्लेषण	प्रति परिक्षण	१५०	
च.	पी.एच. विश्लेषण	प्रति परिक्षण	१५	
छ.	माटो परिक्षण घुम्ती प्रयोगशाला शिविर प्रति नमुना	प्रति परिक्षण	निशुल्क	
३.११	माटो परिक्षण			
क.	डिजिटल माटो परिक्षण सेवा	प्रति परिक्षण	२००	कृषि ज्ञान केन्द्रहरु
४	बीउ विज्ञान प्रयोगशाला			
४.१	उमारशक्ति परिक्षण/नमूना	प्रति परिक्षण	२२९	
४.२	शुद्धता परिक्षण/नमूना	प्रति परिक्षण	१७४	
४.३	चिस्यान परिक्षण/नमूना	प्रति परिक्षण	१५४	
४.४	Tetra Zolium परिक्षण/नमूना	प्रति परिक्षण	२८९	
४.५	ओजस परिक्षण/नमूना	प्रति परिक्षण	२३२	
४.६	बीउको स्वास्थ्य परिक्षण/ नमूना	प्रति परिक्षण	३५१	
४.७	१००० दानाको तौल परिक्षण/नमूना	प्रति परिक्षण	११०	
४.८	बीउ नमूना लिए वापत शुक्र/नमूना	प्रति परिक्षण	२१४	
४.९	खेत निरीक्षण /हेक्टर	प्रति परिक्षण	३२०	
४.१	बीउ प्रमाणिकरण/मे.टन	प्रति परिक्षण	१००	
५	कृषि ज्ञान केन्द्र , जौवारी फार्म			
५.१	दोस्रो/तेस्रो पुस्ताको उन्नत बीउ	प्रति के.जी	८५	
५.२	स्थानीय बीउ: आलु (निले,टुसे,विटे)	प्रति के.जी	८०	
५.३	झ्याले बीउ आलु	प्रति के.जी	१००	

क्र.स.	सेवा / उत्पादितवस्तुको नाम	ईकाई	विद्यमान दस्तुर दर रु.	कैफियत
५.४	बुड आलु खेती प्रयोजन नाम्जेली बीउ	प्रति के.जी	१००	
६	कृषि ज्ञान केन्द्र, फाग्लु, फार्म			
६.१	काउली	प्रति के.जी	८०	
६.२	बन्दा	प्रति के.जी	३०	
६.३	गोलभेडा	प्रति के.जी	१००	
६.४	फर्सी, जुकुनी	प्रति के.जी	६०	
६.५	काँक्रो	प्रति के.जी	६०	
६.६	तितेकरेला	प्रति के.जी	१००	
६.७	घिरौला	प्रति के.जी	६०	
६.८	बोडी	प्रति के.जी	१००	
६.९	घ्यूसिमी	प्रति के.जी	८०	
६.१	आलु	प्रति के.जी	३५	
६.११	केराउ	प्रति के.जी	६०	
६.१२	वैगुन	प्रति के.जी	६०	
६.१३	बकुल्ला	प्रति के.जी	८०	
६.१४	मुला	प्रति के.जी	३०	
६.१५	गाँजर	प्रति के.जी	५०	
६.१६	धनियाको पात	मुठा	२०	
६.१७	रायो साग	प्रति के.जी	४०	
६.१८	काउली	वेर्ना प्रति गोटा	२.५	
६.१९	बन्दा	वेर्ना प्रति गोटा	२.५	
६.२	गोलभेडा	वेर्ना प्रति गोटा	७.५	
६.२१	फर्सी, जुकुनी (पोलीव्याग)	वेर्ना प्रति गोटा	१०	
६.२२	काँक्रो (पोलीव्याग)	वेर्ना प्रति गोटा	१०	
६.२३	तितेकरेला (पोलीव्याग)	वेर्ना प्रति गोटा	१०	
६.२४	घिरौला	वेर्ना प्रति गोटा	१०	
६.२५	मुला बीउ	प्रति के.जी	५००	
६.२६	रायो बीउ	प्रति के.जी	१०००	
६.२७	केराउ बीउ	प्रति के.जी	५००	
६.२८	क्रिबी A Grade	प्रति के.जी	२००	
६.२९	क्रिबी C Grade	प्रति के.जी	१००	
६.३०	स्याउ High density	प्रति के.जी	१५०	
६.३१	स्याउ अन्य A Grade	प्रति के.जी	१००	
६.३२	स्याउ C Grade	प्रति के.जी	५०	
६.३३	नास्पाति	प्रति के.जी	३०	
६.३४	आरु	प्रति के.जी	३०	

क्र.सं.	सेवा / उत्पादितवस्तुको नाम	ईकाई	विद्यमान दस्तुर दर रु.	कैफियत
६.३५	आरुवखडा	प्रति के.जी	१०	
६.३६	खुर्पानी	प्रति के.जी	२०	
६.३७	किवी	सायन प्रति गोटा	५	
६.३८	स्याउ	सायन प्रति गोटा	५	
६.३९	नास्पाति	सायन प्रति गोटा	५	
६.४०	आरु	सायन प्रति गोटा	५	
६.४१	आरुवखडा	सायन प्रति गोटा	५	
६.४२	खुर्पानी	सायन प्रति गोटा	५	
६.४३	किवी	रुट स्टक प्रति गोटा	५०	
६.४४	किवी पोलीव्यागको	रुट स्टक प्रति गोटा	१००	
६.४५	स्याउ	रुट स्टक प्रति गोटा	२५	
६.४६	नास्पाति	रुट स्टक प्रति गोटा	२५	
६.४७	आरु	रुट स्टक प्रति गोटा	२५	
६.४८	आरुवखडा	रुट स्टक प्रति गोटा	२५	
६.४९	खुर्पानी	रुट स्टक प्रति गोटा	२५	
६.५०	ओखर	रुट स्टक प्रति गोटा	४०	
६.५१	किवी	विरुवा प्रति गोटा	१२०	
६.५२	किवी (पोलीव्याग)	विरुवा प्रति गोटा	२००	
६.५३	स्याउ	विरुवा प्रति गोटा	७०	
६.५४	नास्पाति	विरुवा प्रति गोटा	७०	
६.५५	आरु	विरुवा प्रति गोटा	५०	
६.५६	आरुवखडा	विरुवा प्रति गोटा	५०	
६.५७	खुर्पानी	विरुवा प्रति गोटा	५०	
६.५८	ओखर विजु	विरुवा प्रति गोटा	१००	
६.५९	फुल आरु	विरुवा प्रति गोटा	५०	

१. अनुदानका लागि आवेदन दस्तुर

क्र.सं.	मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूबाट प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा दिने निवेदन दस्तुर	इकाई	हालको/विद्यमान राजस्व दर रु.	कैफियत
३.१	व्यक्ति गत	प्रति आवेदन	१००	दैवी प्रकोपको क्षतिको लागि दिने निवेदनमा दस्तुर नलाग्ने
३.२	संस्थागत(समूह,सहकारी, निजी फर्म,समिति आदि)	प्रति आवेदन	२००	
३.३	पचास लाख वा सो भन्दा बढी कुल लागत भएको आयोजनाका लागि अनुदान माग गर्ने व्यक्तिगत वा संस्थागत दुवैका लागि	प्रति आवेदन	५००	

४. तालिम केन्द्रहरु तर्फ

क्र.सं.	सेवाको विवरण	इकाई	दर रु.	कैफियत
१	तालिम कक्ष प्रयोग			
क)	कृषि मन्त्रालय अन्तर्गत बाहेक अन्य सरकारी निकाय	प्रति दिन	१५००	
ख)	गैह सरकारी निकाय	प्रति दिन	२५००	
२	आवासप्रति दिन			
क)	कृषि मन्त्रालय अन्तर्गत बाहेक अन्य सरकारी निकाय	प्रति दिन प्रति व्यक्ति	१००	
ख)	गैह सरकारी निकाय	प्रति दिन प्रति व्यक्ति	२००	
३	मल्टिमिडिया प्रति दिन			
क)	कृषि मन्त्रालय अन्तर्गत बाहेक अन्य सरकारी निकाय	प्रति दिन	१०००	
ख)	गैह सरकारी निकाय	प्रति दिन	२५००	
४	मिनिबसप्रति दिन(ईन्धन र चालकको दै.भ्र.भ सम्बन्धित निकायले बेहोर्ने)			
क)	कृषि मन्त्रालय अन्तर्गत बाहेक अन्य सरकारी निकाय	प्रति दिन	४०००	
ख)	गैह सरकारी निकाय	प्रति दिन	५०००	